

Drogfri skolmiljö

Grundskola & gymnasium

Information

I skolorna i Åmåls kommun strävar vi efter att bidra till ett medvetet förhållningssätt till droger. Till droger räknas alkohol, tobak, narkotika, dopingpreparat, flyktiga lösningsmedel samt narkotikaklassade läkemedel som inte ordinerats av läkare.

Det är förbjudet att vara påverkad av, förtära, inneha eller förvara alkohol eller andra droger än tobak inom skolområdet. För tobak, se nedan.

All personal och alla elever är delaktiga i arbetet för att uppnå dessa mål och även ingripa när någon medmänniska behöver hjälp eller stöd.

Skolans arbete för en drogfri skolmiljö är en del i skolans elevhälsoarbete och innefattar insatser som är främjande, förebyggande och åtgärdande.

Främjande insatser handlar om skolans övergripande insatser för att främja goda levnadsvanor och god psykisk hälsa.

Förebyggande insatser är att ha kunskap och rutiner för att upptäcka elever som använder droger. All skolpersonal bör ha kunskap om hur ett drogbruk kan ta sig uttryck och hur det kan påverka elevers närvaro, mående och prestationer. Samtal och diskussioner om droger sker integrerat i undervisningen, genom exempelvis temaarbeten och värderingsövningar, samt på individnivå genom utvecklingssamtal eller stödsamtal. Till förebyggande insatser hör också kartläggningar av närvaro, uppföljning av studieresultat och slumpvisa drogtester.

Åtgärdande insatser är agerandet som tar vid när skolan får kännedom om elever som använder eller misstänks använda droger.

Information om arbetet mot droger delges elever och vårdnadshavare i samband med skolstart. Informationen finns också på skolans hemsida. I samband med föräldramöte finns möjlighet till diskussioner kring skolans arbete mot droger.

Tobak

Skolans målsättning är att alla elever skall vara tobaksfria på skoltid. All personal strävar efter att tidigt uppmärksamma tobaksbruk hos elever och då erbjuda stöd till tobaksavvänjning. Att börja bruka tobak är inte ett övervägt beslut och genom samtal och diskussion kan personal aktivt påverka elevers attityd och ställningstagande till tobak. Besökare till skolan informeras om att skolområdet är ett rökfritt område genom skyltning.

Drogfri skolmiljö

Grundskola & gymnasium

Slumpvisa drogtester

Inför exempelvis APL eller farliga moment i utbildningen kan skolan genomföra drogtest på slumpmässigt utvalda elever i en undervisningsgrupp. Testerna är frivilliga men kan vara en förutsättning för att eleven ska kunna delta vid utbildningsmomentet.

Drogfri skolmiljö

Grundskola & gymnasium

Lagtext som reglerar skolans arbete

Socialtjänstlagen (2001:453) 14 kap. – anmälan och avhjälpande av missförhållanden mm.

Regeringsformen (1974:152) 2 kap. 6 § – om medborgares skydd mot påtvingat kroppsligt ingrepp från det allmännas sida

Alkohollagen (2010:1622) 3 kap. – allmänna bestämmelser om försäljning av alkohol, ex. langning

Narkotikastrafflag (1968:64) – om bl.a. innehav och bruk av narkotika

Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter – om bl.a. rökförbud i anslutning till skola och skolområde samt bestämmelser om försäljning av tobaksvaror.

Skollag (2010:800) – bl.a. 5 kap 17 § om avstängning och 22-23 § om omhändertagande av föremål i skolan

Drogfri skolmiljö

Grundskola & gymnasium

Delgivning av information och medgivande till drogtest

Vid skolstart delges vårdnadshavare information om arbetet för en drogfri skolmiljö. Vårdnadshavare ska på bifogad blankett tillstyrka att de tagit del av informationen, samt ge sitt medgivande till att deras barn kan väljas ut för drogtest.

En elev har alltid rätt att neka till att delta i ett av skolan påkallat drogtest, oavsett tidigare medgivanden från vårdnadshavare eller eleven själv.

Återkommande aktiviteter för en drogfri skolmiljö

Aktivitet	Verksamhet	Tidpunkt	Ansvar
Information till elev/vårdnadshavare om arbetet för en drogfri skolmiljö	Grundskola Gymnasium	Skolstart	
Hälsosamtal åk 8 (gr), åk 1 (gy)	Grundskola Gymnasium	Under läsåret	Skolsköterska
Erbjuda stöd till tobaksavvänjning	Grundskola Gymnasium	Under läsåret	Skolsköterska
Tobaksfria veckan (nationell kampanj)	Gymnasium	Vecka 47	Skolsköterska/elevhälsan
Information om droger på informations-skärmar	Gymnasium	Kontinuerligt	Administratör/elevhälsan

Ytterligare information, frågor

Har du frågor eller funderingar kring skolans arbete mot droger, är du välkommen att kontakta skolsköterska eller skolkurator. Aktuella kontaktuppgifter hittar du på skolans hemsida eller genom att ringa kommunens växel på nummer 0532-170 00.

Drogfri skolmiljö

Grundskola & gymnasium

Rutin vid misstanke om drogaktivitet

Vid misstanke om drogaktivitet

1. Misstanke om elevs alkohol- och drogmissbruk väcks
  1. Genom misstanke om att elev är drogpåverkad i skolan. Eleven bör hanteras av närmast berörd personal och av minst två personer. Akut drogpåverkad elev ska avlägsnas från verksamheten och omhändertas på ett betryggande sätt, för omyndig elev efter kontakt med vårdnadshavare.
  2. Genom att information lämnas till personal på skolan från klasskamrater, anhöriga eller andra.
2. Kontakt tas omgående med elevens mentor och skolledning/elevhälsa.
3. Elevens vårdnadshavare kontaktas för en dialog kring misstanken. Om eleven är myndig får inte skolan kontakta vårdnadshavare utan elevens samtycke.
4. Skolledning/elevhälsan gör anmälan till socialtjänsten enl. Socialtjänstlagen kap 14 § 1.
5. Om elev medger att genomföra ett drogtest tas kontakt med Ungdoms- och vuxencentralen, socialtjänstens råd- och stödverksamhet. Skolpersonal kan följa med som stöd vid provtagning. Om eleven inte vill genomföra ett drogtest kvarstår misstanken vilket meddelas socialtjänsten. Om eleven är omyndig har vårdnadshavare rätt att säga nej till ett drogtest, oavsett tidigare medgivanden.
6. En elev som nekar till drogtest kan stängas av från verksamheten om rektor bedömer det som nödvändigt för att säkerställa trygghet och studiero för övriga elever och/eller personal.

Vid konstaterad drogaktivitet (när verksamheten delges besked om positivt drogtest)

1. Rektor fattar beslut om eventuell avstängning utifrån Skollag 5 kap. 17 §. Rektor har delegation att stänga av elev upp till 14 dagar, en vecka åt gången. Rektor informerar huvudmannen om avstängningen. Därefter ansvarar huvudmannen för eventuell förlängd avstängning.
2. Utifrån behov informerar och samverkar skolan med socialtjänstens råd- och stöd verksamhet, för Åmåls kommun Ungdoms- och vuxencentralen, eller med annan myndighet. Vid misstanke om narkotikabruk görs även en polisanmälan. Huvudansvar för uppföljning är skolans, om ej annat är överenskommet i samverkan med annan myndighet.

Drogfri skolmiljö

Grundskola & gymnasium

3. Mentor ansvarar initialt för att planera skoluppgifter åt eleven för den tid avstängningen avser. Vid längre tids avstängning kan planering ske i samverkan med rektor, elevhälsa eller annan myndighet.
4. När eleven uppvisar ett negativt test eller ett test med fallande värde från föregående, kan avstängningen hävas. Kontinuerlig uppföljning sker tills eleven uppvisar ett negativt resultat.

Vid misstanke om försäljning av droger

1. Den som misstänker försäljning av droger i anslutning till skolans verksamhet kontaktar skolledning/elevhälsa. Skolledning/elevhälsa kontaktar skyndsamt polis, och vid behov socialtjänst, för konsultation. Om inblandade elever är omyndiga kontaktas vårdnadshavare.
2. Rektor fattar beslut om eventuell avstängning utifrån Skollag 5 kap. 17 §. Rektor har delegation att stänga av elev upp till 14 dagar, en vecka åt gången. Rektor informerar huvudmannen om avstängningen. Därefter ansvarar huvudmannen för eventuell förlängd avstängning.
3. Mentor ansvarar initialt för att planera skoluppgifter åt eleven för den tid avstängningen avser. Vid längre tids avstängning kan planering ske i samverkan med rektor, elevhälsa eller annan myndighet.

Dokumentation

Dokumentation gällande drogaktivitet sker genom skolans rutin för rapportering av händelser.

Drogfri skolmiljö

Grundskola & gymnasium

Tecken som kan tyda på drogaktivitet

Observera att symptom/tecken nedan kan uppträda utan koppling till drogmissbruk.

- Skolkar, kommer för sent
- Struntar i det mesta, deprimerad
- Lättirriterad, svår att nå, drar sig undan
- Aggressiva tendenser
- Ändrat beteende efter rast, lunch
- Nya tankesätt och ideal
- Byte av kamrater

- Det försvinner pengar
- Alltid godissugen, starkt behov av sötsaker
- Smycken, märken, kläder, tidningar etc med drogliberalt innehåll

- Sämre koncentrationsförmåga
- Minnesstörningar
- Sämre arbetsprestation, gör missar i arbetet
- Törst, muntorrhet, och hosta
- Sludrande och otydligt tal
- Ostadiga handrörelser
- Röda ögonvitor, blodsprängda ögon
- Förstorade/förminskade pupiller
- Klagar över magproblem
- Är trött, låg aktivitetsnivå